

Koszalin, 3 marca 2022 r.

Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Chrystiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

M Ś

reprezentowany przez:
r. pr. **Jana Kazimierza Adamczyka**
ul. Zwycięstwa 137/407
75-604 Koszalin

Sygn. akt **Ts 84/22**

PISMO PROCESOWE

W związku z treścią zarządzenia Sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 lipca 2022 r., doręzonego mi w dniu 25 lipca 2022 r. uzupełniam braki formalne skargi, wskazując, iż na podstawie kwestionowanego w skardze przepisu (art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń) zostały naruszone:

- prawo do rzetelnego i uczciwego procesu prowadzonego na podstawie klarownych przepisów, które zostały ustanowione przez ustawodawcę w prawidłowy sposób (art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP),
- prawo własności (art. 64 ust. 1 Konstytucji RP).

W zakresie naruszenia prawa do rzetelnego i uczciwego procesu prowadzonego na podstawie klarownych przepisów, które zostały ustanowione przez ustawodawcę w prawidłowy sposób wskazać należy, iż kwestionowany art. 116 § 1a nie jest sformułowany na tyle precyzyjnie, aby możliwe było uznanie, że spełnia on wynikające z art. 42 Konstytucji wymogi (nullum crimen sine lege certa). Zważywszy bowiem na użycie przez ustawodawcę sformułowania, iż karze podlega osoba, która „nie przestrzega zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi”, uznać trzeba, że w przepisie tym nie są jednoznacznie określone znamiona czynu

zabronionego. Sam Trybunał Konstytucyjny w Wyroku z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie P 15/17 wskazał, iż art. 91a ustawy prawo budowlane – ze względu na penalizowanie czynu określonego przez sformułowanie "użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami" jest niezgodny z art. 42 ust. 1 i art. 2 Konstytucji RP ze względu na to, że przepis ten jest nieprecyzyjny, a jako przepis karny taki być nie może.

W tym miejscu wskazać należy, że pomiędzy sformułowaniem zawartym w art. 91a ustawy prawo budowlane, a sformułowaniem typizującym czyn zabroniony w kwestionowanym art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń zachodzi znaczące podobieństwo. Oba bowiem te przepisy o charakterze represyjnym znamiona czynu zabronionego określają poprzez odesłanie do innych przepisów, nie wskazując ich w sposób jasny i precyzyjny.

Pochylając się bowiem nad samym sformułowaniem „przepisy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi” nie sposób określić tego, czy ustawodawca miał na myśli przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, czy też przepisy ustawy oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń czy też wszystkie przepisy, mieszczące się w systemie prawa, których celem jest zapobieganie zakażeniom i chorobom zakaźnym u ludzi. Tu wskazać należy, że zgodnie z zasadą mówiącą, iż nie można innym zwrotom przypisywać tego samego znaczenia, nie można uznać, że „przepisy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi” można uznać za tożsame z przepisami przywołanej już wyżej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., albowiem gdyby wolą ustawodawcy było penalizowanie jedynie przepisów tejże ustawy, to w Kodeksie wykroczeń ustawa ta wskazana byłaby wyraźnie. Skoro więc nie sposób jednoznacznie określić jakie zachowania podlegają karze na mocy art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń, to uznać trzeba, że przepis ten jest niezgodny z art. 2 oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się natomiast do naruszenia prawa własności Skarżącego na podstawie kwestionowanego przepisu wskazać trzeba, że w została mu

wymierzona prawomocnie kara grzywny, którą musiał zapłacić uszczuplając tym samym swój majątek.

Argumentując natomiast niezgodność kwestionowanego przepisu z normami Konstytucji wskazanymi jako wzorzec kontroli tj. art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP wskazać należy kolejny raz, iż z przywołanych przepisów Konstytucji wynikają wymogi aby przepisy karne były precyzyjne i pozwalały odtworzyć treść normy prawnej w sposób jasny i klarowny, szczególnie w sytuacji grożącej obywatelowi sankcji, za jej naruszenie – jak ma to miejsce w prawie karnym. Zdaniem Skarżącego wymogi te nie zostały spełnione ze względu na użycie przez ustawodawcę odesłania do innych – niesprecyzowanych przepisów.

Podkreślić trzeba również, że przywołany brak sprecyzowania przepisów, których naruszenie miałooby skutkować odpowiedzialnością w postaci kary grzywny lub kary nagany jest problemem bardzo szerokim, gdyż treść kwestionowanego przepisu nie pozwala ustalić nawet tego, czy naruszenia te mają dotyczyć przepisów zawartych w jednej ustawie, czy też w całym systemie prawa, bądź też jedynie niektórych aktów prawnych.

Z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP wynika fundamentalna dla prawa karnego zasada *nullum crimen sine lege*. Jej rozwinięciem jest zasada *nullum crimen sine lege certa*, wymagająca formułowania znamion czynu zabronionego w sposób na tyle poprawny, jednoznaczny i precyzyjny, aby ryzyko karalności było rozpoznawalne dla adresatów normy i aby podczas stosowania prawa wykluczona była możliwość rozszerzenia zakresu odpowiedzialności karnej na czyny, które nie zostały zabronione w ustawie pod groźbą kary.

Takie same wymogi co do treści przepisów i ich doprecyzowania wynikają również z art. 2 Konstytucji RP. Jak trafnie wskazano w komentarzu do art. 2 Konstytucji pod redakcją Piotra Tulei: *„aby przepisy formułowane były w sposób poprawny, jasny i precyzyjny, zwłaszcza wówczas, gdy dotyczą praw i wolności jednostki (zob. TK – K 7/99, K 24/00). Przepis niejasny i nieprecyzyjny rodzi u jego adresatów niepewność co do zakresu ich praw i obowiązków, a organom, które go stosują, daje zbyt dużą*

swobodę i możliwość zastępowania prawodawcy w zakresie przesądzania tych kwestii, które uregulował on w sposób niejasny i nieprecyzyjny. Ustawodawca nie może poprzez niejasne formułowanie tekstu przepisów pozostawiać organom, które mają je stosować, nadmiernej swobody przy ustalaniu zakresu ograniczeń konstytucyjnych wolności i praw jednostek⁷. Wskazać należy również, że w wyroku wydanym w sprawie K 6/02 Trybunał stwierdził, że przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów prawnych może stanowić samoistną przesłankę stwierdzenia ich niezgodności z zasadą państwa prawnego.

Reasumując, wskazać należy, że wobec kwestionowanego art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń należy sformułować następujące zastrzeżenia:

- blankietowy charakter przepisu karnego, polegający na odesłaniu do treści innych przepisów,
- brak jednoznacznego określenia przepisów (nawet co do aktu prawnego), których naruszenie skutkować będzie odpowiedzialnością karna,
- wymierzanie przez Sądy powszechne kar na podstawie kwestionowanego przepisu,
- naruszenie zasad przyzwoitej legislacji poprzez wprowadzenie do porządku prawnego nieprecyzyjnego przepisu.

Naruszenia te należy uznać za istotne na tyle, że art. 116 § 1a Kodeksu wykroczeń nie spełnia wymogów wynikających z art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, a wobec ukarania Skarżącego karą grzywny zostały naruszone jego prawa i wolności.

Jednocześnie wskazuję, iż podtrzymuję Skargę z dnia 3 marca 2022 r. wraz z całą zawartą w niej argumentacją.

